

Tételek: Társadalomelmélet (Első rész)

2013/2014. II. félév

Tárgykódok: BTKVN212; BTKVL212; BTETTN06K, BTETTL06K

1. A szociológiai szemléletmód (3,5)

1.1. A szociológiai szemléletmód meghatározása: A) A szociológia tárgya és szemléletmódja; B) A szemléletmód tipizálásának szempontjai.

1.2. (Nem kell: A meghatározók szintje szerinti szemléletmódok

1.3. A szociológiai szemléletmód fő típusai: A) A holista szemléletmód típusai; B) Az individualista szemléletmód típusai; C) Vegyes, átmeneti és összetett szemléletmódok.

2. A társadalmi jelenségek magyarázata (3,5)

2.1. A tudományos magyarázat típusai: A, B, C; D) A mechanizmus és a funkció elemzése.

2.2. A szociológiai elméletek jellege és szerkezete: A) A magyarázat jellege és érvényessége; B) A szociológiai fogalmak és összefüggések.

3. Az intézményes szociológia elmélete (3)

3.1. Az intézményes szociológia fogalmai és tárgya: A) Az intézményes szociológia elméletének fogalmai; B) Az intézményes szociológia kutatási területe és tárgya.

3.2. Az intézményes szociológiai szemléletmód: A) Az intézményes elnevezés és szemléletmód; B) A fő szociológiai szemléletmódok egyesítése.

4. A cselekvés megközelítése (3)

4.1. Az egyén és a környezet: A) A személyiség és alakulása; B) A környezet összetevői.

4.2. A cselekvés és meghatározó tényezői: A) A motívum és a cselekvés fogalma; B) A cselekvési lehetőség és képesség, a cselekvési szituáció; C) A cselekvések meghatározó tényezői.

5. A szükséglet mint személyes motívum, a szükségletkielégítés összetevői és meghatározottsága (3,5)

5.1. A szükséglet fogalmának értelmezései: A) Az alapvető személyes motívum; B) A tágabb és a szűkebb szükségletfelfogás.

5.2. A feszültségérzések és a szükségletek: A) A feszültségérzések típusai; B) A szükségletek fogalma és típusai (Nem kell: Az érzelem fogalma).

5.3. A szükségletkielégítés összetevői: A) A szükségletkielégítés összetevői és az értelmezés; B) A szükségletkielégítés összetevőinek típusai.

5.4. A szükségletkielégítés meghatározottsága: (Nem kell: A) A személyes és környezeti összetevők, meghatározottságuk); B) A közvetlen szükségletkielégítés és előfeltételei

6. A kognitív motívumok és irányultságok (3)

6.1. A kognitív motívumok: A) Az értelmezés és a szituáció definiálása; B) Az elvárások, a célok és a beállítottságok; C) Az egyéni érték fogalma és típusai.

- 6.2. A kognitív irányultságok: A) A mintaváltozók és az irányultságok; B) Az irányultságra vonatkozó választás.
7. A kultúra fogalma és megközelítése, a szabály és az ellenőrzés (3)
- 7.1. A kultúra fogalma és összetevői: A) A kultúra tágabb és szűkebb fogalma; B) A jelképi kultúra összetevői.
- 7.2. A kultúra szociológiai megközelítése; A) A kultúra a fő szociológiai szemléletmódokban; B) A kultúra az intézményes szemléletmódban.
- 7.3. A szabály és az ellenőrzés: A) A szabály és az ellenőrzés fogalma; B) A szabályok legfőbb típusai.
8. A szabályokhoz való alkalmazkodás. Az intézmény és érvényessége (3)
- 8.1. A szabályokhoz való alkalmazkodás: A) A beleélő alkalmazkodás; B) A racionális alkalmazkodás.
- 8.2. Az intézmény fogalma és fedezete: A) Az intézmény értelmezései és fogalma; B) Az intézmény fedezete.
- 8.3. Az intézmény érvényessége: A) Az intézmény érvényessége és érvényességi köre; B) Az intézményes helyzet, a szerep és a szereplehetőségek
9. Az intézmények fedezete és kialakítása (2,5)
- 9.1. Az intézmények fedezete és formalitása: A) A külső és a belső fedezetű intézmények; B) A jogi, a formális és a nem formális intézmények
- 9.2. Az intézmények kialakítása és elfogadása: A) Az intézmények kialakítása; B) Az intézmények elfogadása és legitimitása.
10. Az intézmények funkciói (2,5)
- 10.1. Az intézmények funkcióinak fő formái: A) Az intézmények elemi funkciói; B) Az intézmények cselekvésekre vonatkozó funkciói.
- 10.2. Az intézmények funkcióinak fő típusai: A) Az intézmények normatív és tényleges funkciói; B) Az intézmények szándékolt és nem szándékolt funkciói.
11. Az intézmények fő típusai és a társadalmiság (3,5)
- 11.1. Az intézmények fő típusai: A) A közösségi intézmények; B) A társadalmi intézmények; C) A testiségi intézmények.
- 11.2. A közösségi és a társadalmi létezők és értékek: A) A közösségi és a társadalmi fogalma; B) A közösségi és a társadalmi értékek.
12. A racionális cselekvés (3)
- 12.1. A racionális cselekvés megközelítése: A) A racionális döntések elméletéről; B) A racionális cselekvés fogalma és meghatározó tényezői; C) A cselekvések racionalitása.
- 12.2. A cselekvések következményei és a döntés: A) A cselekvések következményei; B) A racionális döntés.
13. A cselekvések típusai és a társadalmi cselekvés (3)
- 13.1. A cselekvések fő típusai: A) A szükségletmotivált és az instrumentális cselekvés; B) A kényszermotivált cselekvés.
- 13.2. A társadalmi cselekvés: A) A társadalmi cselekvés értelmezései és fogalma; B) A társadalmi cselekvések meghatározottsága.

14. A társadalmi kölcsönhatás (3)

14.1. A társadalmi kölcsönhatás fogalma és típusai: A) A társadalmi kölcsönhatás értelmezései és fogalma; B) A társadalmi kölcsönhatások típusai.

14.2. A társadalmi kölcsönhatások meghatározottsága: A) A meghatározottság megközelítése a fő szemléletmódokban; B) A meghatározottság intézményes megközelítése.

15. A cselekvések rendszere és az életszférák (2,5)

15.1. A cselekvések egyéni funkcionális rendszere: A) A funkcionális és az egyéni cselekvési rendszer; B) A tipikus cselekvések funkciói.

15.2. Az emberi élet fő szférái: A) Az életszféra fogalma, a fő életszférák meghatározása; B) A differenciálódáselmélet, a fő életszférák elkülönülése.

16. Az intézményes csoportok megközelítése (3)

16.1. Az intézményes csoport fogalma és típusai: A) Az együttélés formái és az intézményes csoportok; B) Az intézményes csoportok fő típusai.

16.2. A heterogén intézményes csoportok: A) A heterogén intézményes csoport fogalma és tipizálása; B) A heterogén kényszerű csoport és a heterogén közösség; C) A heterogén társadalom.

00. Nem kell tételesen, esetleg plusz kérdésként a jobb jegyért: A premodern és a modern társadalom (1)

00.1. A premodern feudális társadalom: A) A feudális társadalom emberi viszonyai; B) A feudális társadalom átfogó vonásai

00.2. A modern társadalom: A) A modern társadalom kialakulása; B) A modern társadalom sajátosságai.

2014. február